Magiczny Kraków

Ubezpieczenie wolontariuszy – obowiązek organizacji czy dobra praktyka?

2026-10-28

Jednym z najczęściej zadawanych pytań przez organizacje rozpoczynające współpracę z wolontariuszami jest kwestia ubezpieczenia. Czy każdy wolontariusz powinien być ubezpieczony? Kto ponosi odpowiedzialność, jeśli podczas wykonywania świadczeń dojdzie do wypadku? Czy organizacja musi wykupić polisę?

Odpowiedzi na te pytania znajdują się w przepisach, jednak warto spojrzeć na temat nie tylko z perspektywy obowiązków prawnych, ale również odpowiedzialności za bezpieczeństwo osób, które angażują swój czas na rzecz innych.

Bezpieczeństwo powinno być priorytetem

Każdy wolontariusz ma prawo wykonywać swoje zadania w bezpiecznych warunkach. Organizacja korzystająca z jego świadczeń powinna odpowiednio przygotować miejsce wykonywania działań, poinformować o możliwych zagrożeniach oraz zapewnić instruktaż dotyczący bezpiecznego wykonywania powierzonych zadań.

Ubezpieczenie jest jednym z elementów tego systemu, ale nie zastąpi właściwej organizacji pracy i odpowiedniego przygotowania wolontariuszy.

Kiedy organizacja ma obowiązek zapewnić ubezpieczenie?

Przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie rozróżniają dwie podstawowe sytuacje.

Jeżeli wolontariusz wykonuje świadczenia przez okres **nieprzekraczający 30 dni**, organizacja korzystająca z jego świadczeń ma obowiązek zapewnić ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NNW).

Jeżeli współpraca trwa **dłużej niż 30 dni**, wolontariusz jest objęty zaopatrzeniem z tytułu wypadków przy wykonywaniu świadczeń na podstawie przepisów ustawy. W takim przypadku organizacja nie ma obowiązku wykupywania odrębnego ubezpieczenia NNW, choć może zdecydować się na dodatkową polisę, jeżeli uzna to za zasadne.

Czy warto wykupić dodatkowe ubezpieczenie?

Obowiązki wynikające z przepisów wyznaczają jedynie minimalny poziom ochrony.

Jeżeli wolontariusze uczestniczą w wydarzeniach masowych, pracują z dziećmi, osobami starszymi, wykonują działania terenowe lub uczestniczą w akcjach wymagających większego zaangażowania fizycznego, warto rozważyć dodatkowe ubezpieczenie.

Dla wielu organizacji koszt takiej polisy jest niewielki, a może znacząco zwiększyć poczucie

bezpieczeństwa zarówno wolontariuszy, jak i samej organizacji.

Ubezpieczenie to nie jedyny obowiązek

Zapewnienie ochrony ubezpieczeniowej nie zwalnia organizacji z innych obowiązków.

Przed rozpoczęciem współpracy warto zadbać o:

- przekazanie informacji o zakresie wykonywanych zadań,
- omówienie zasad bezpieczeństwa,
- wskazanie osoby odpowiedzialnej za kontakt z wolontariuszem,
- poinformowanie o sposobie postępowania w sytuacjach awaryjnych,
- zapewnienie odpowiednich warunków do wykonywania świadczeń.

To właśnie odpowiednie przygotowanie najczęściej zapobiega niebezpiecznym sytuacjom.

Co zrobić, jeżeli dojdzie do wypadku?

Mimo zachowania wszystkich środków ostrożności może dojść do zdarzenia losowego.

W takiej sytuacji organizacja powinna przede wszystkim:

- udzielić lub zapewnić niezbędną pomoc poszkodowanemu,
- zabezpieczyć miejsce zdarzenia,
- sporządzić dokumentację opisującą okoliczności wypadku,
- zgromadzić informacje od świadków,
- podjąć działania wynikające z obowiązujących przepisów oraz warunków ubezpieczenia.

Warto wcześniej ustalić wewnętrzną procedurę postępowania, aby w sytuacji stresowej każdy wiedział, jakie działania należy podjąć.

Z perspektywy KCW

Podczas konsultacji często spotykamy się z przekonaniem, że wykupienie polisy rozwiązuje wszystkie kwestie związane z bezpieczeństwem wolontariuszy. W praktyce największe znaczenie ma odpowiednie przygotowanie organizacji do współpracy.

Jasny podział obowiązków, przekazanie informacji o zagrożeniach, odpowiednie wdrożenie oraz dobra komunikacja znacząco ograniczają ryzyko wystąpienia niebezpiecznych sytuacji.

Bezpieczeństwo powinno być elementem kultury organizacyjnej, a nie wyłącznie obowiązkiem wynikającym z przepisów.

Magiczny Kraków

Zadanie dla organizacji

Sprawdź, czy w Twojej organizacji osoby odpowiedzialne za współpracę z wolontariuszami wiedzą:

- kiedy należy zapewnić ubezpieczenie,
- jak wygląda procedura postępowania w razie wypadku,
- kto odpowiada za zgłoszenie zdarzenia,
- gdzie przechowywana jest dokumentacja dotycząca wolontariuszy.

Jeżeli nie masz pewności, warto przygotować krótką procedurę bezpieczeństwa i omówić ją z całym zespołem.

Wskazówka KCW

Najlepszym sposobem ochrony wolontariuszy jest nie tylko spełnienie obowiązków wynikających z przepisów, ale przede wszystkim stworzenie środowiska, w którym bezpieczeństwo stanowi jeden z podstawowych elementów codziennej współpracy.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w szczególności przepisy dotyczące obowiązków korzystającego wobec wolontariuszy oraz zasad ochrony wolontariuszy podczas wykonywania świadczeń.